

- *Ondersteuning van jonge kinderen die een ouder verliezen*
- *Onze verpleegkundigen aan het woord*
- *Muziek in Bardo!*

NIEUWSBRIEF BARDO

Zomer 2022

Het leven telt!

Palliatieve zorg is een recept voor leven

Komt een man bij de bakker. 'Ik wil graag een brood kopen.'
Zegt de bakker: 'Ik heb geen brood meer.'
'Toch heb ik honger en wil ik iets te eten kopen.'
antwoordt de klant.
'Maar ik ben uitverkocht,' reageert de bakker.

Een kleine scène waarin twee mensen contact hebben en toch elkaar niet treffen. Sterker nog ze praten volledig langs elkaar heen. De klant benoemt een behoefte en doet een appèl en de bakker kijkt alleen naar wat er in de winkel ligt en benoemt wat hij niet heeft. De klant verlaat de winkel met ongestilde honger.

In de gezondheidszorg gebeurt iets soortgelijks. 'Uitbehandeld' of 'opgegeven'. Termen die helaas nog gebruikt worden als er geen behandeling voorhanden is die genezing mogelijk maakt. Maar juist op het moment dat genezing geen mogelijkheid meer is, is er 'honger'. Dan heeft de zieke behoefte aan iemand die langzaam komt. Iemand die luistert en hoort wat op dat moment belangrijk is. Palliatieve zorg is de zorg die dan in gezamenlijkheid geboden wordt om tegemoet te komen aan de behoefte. Dit vereist kennis, kunde en creativiteit. Het is een intentionele handeling, samen kijken wat nog mogelijk gemaakt moet worden. Compleet het tegenovergestelde van de dokter die een uitspraak doet over het ontbreken van mogelijkheden in protocollen en richtlijnen.

Het is handen en voeten geven aan de uitspraak van Theodore Roosevelt 'Nobody cares how much you know, until they know how much you care.' Steeds weer laten merken dat je de behoefte ziet en dat dit vraagt om handelen. Steeds weer kijken naar hoe het handelen bijdraagt aan het welzijn van de patiënt en diens naasten. Verre van 'uitbehandeld'. Handelen met oog voor de behoefte. En omdat ieders behoefte anders is, zal het handelen er ook steeds anders uitzien. Maar steeds weer geldt: Zo kijken naar en antwoord geven op de behoefte is vormgeven aan een recept voor leven. Palliatieve zorg op z'n best.

Dat maken we samen mogelijk. Dank voor jullie betrokkenheid bij Bardo. 🍀

Christiaan Rhodius, arts bij Bardo

De dynamiek van Bardo

Afgelopen maand publiceerden wij ons jaarverslag 2021. Een reflectie op een jaar vol bewegingskracht voor de best mogelijke palliatieve zorg. Het tekent de dynamiek van Bardo met inspirerende resultaten. We kijken terug en vooruit vanuit de perspectieven van de patiënt, van het team Bardo en van de netwerken met wie wij samenwerken. Benieuwd naar wat Bardo dankzij de inzet van vrijwilligers, medewerkers en onze donateurs heeft bereikt? Zie onze site. Met het programma 'Bardo verankert' zetten we onze activiteiten in 2022 voort. Dan wordt, mede op basis van het landelijk onderzoek HOPEVOL en het landelijk overleg over de financiering van de hospicezorg, meer duidelijk over de toekomst van de hospicezorg in Nederland. We blijven in beweging. Fijne zomer!

Simone Koops-Ouwerkerk
Directeur-bestuurder

Bardo ontmoet

‘Sterven is doodnormaal, maar niet doodeenvoudig’

Richard Hattink is eigenaar van Uitvaartverzorging BijdeHand en rouwspecialist voor jonge gezinnen waar een ouder komt te overlijden. Zijn missie is om jonge kinderen persoonlijk te begeleiden en letterlijk bij de hand te nemen. Hij doet dat vanaf het laatste traject als compleet gezin, via de uitvaart naar de opbouw vanaf het gezin zonder een ouder.

Therapeutische ondersteuning

Richard's specialisme is zijn therapeutische aanpak voor kinderen. Hij heeft een pedagogisch masteropleiding rouw & verlies gedaan, heeft ruime onderwijservaring (onder meer als Hogeschooldocent verlieskunde en beroepsmatig omgaan met rouw- en verliessituaties) en is ontwikkelaar van uitvaart speelgoed. Zijn ondersteuning start zo'n 3 maanden voor het overlijden van de ouder en loopt door tot een jaar na het overlijden. Richard wordt deel van het gezin. "Ik ben de afgelopen 25 jaar bezig met de vraag: hoe leg ik het verlies uit aan kinderen, hoe bereid ik hen voor op het waarom papa's en mama's doodgaan en wat er dan allemaal plaatsvindt. Zowel in het praktische stuk als bij de vraag wat er allemaal in de kist gebeurt. Ik ben altijd op zoek hoe ik met simpele voorbeelden ingewikkelde dingen kan uitleggen. 50% van het fundament valt weg bij het overlijden van een ouder. Het huis valt in elkaar en ik kan eraan bijdragen dat het zo heel mogelijk blijft."

Kinderen betrekken bij wat komen gaat

"Oudersterfte is een traumatische ervaring voor kinderen. Het is van groot belang dat ik een benadering op maat bied, zoals aan het 6-jarige meisje die zei: "Ik moet huilen als we dat met dat cremieren gaan doen. Kunnen we dan ook iets doen zodat we niet verdrietig zijn? Op mijn vraag wat zij dan zou willen zei ze: ik word blij van spekhappen en limonade. Dat hebben we na de crematie ook zo geregeld." Richard komt met de kinderen in contact in hun eigen omgeving, in hun huis en hun school. Zij kunnen aan hem vertellen wat ze aan de keukentafel niet snel zullen zeggen en hij biedt hen handvatten.

"We doen bijvoorbeeld een excursie naar het crematorium. Ik vraag het kind: waar wil jij zitten? En vertel wat er gaat gebeuren, dat het vuur nodig is om as te krijgen, dat er een vuursteentje meegaat waardoor je zeker weet dat het jouw papa of mama is die daar ligt.

En dat papa of mama echt helemaal in de kist past. Of het meenemen van een emmertje en schepje als we mama gaan begraven. Maar ook het eerlijke verhaal vertellen. Het is geen Sneeuwwitje verhaal: mama ligt erin, we doen de kist dicht, dikke kus erop en dan gaan we haar samen begraven."

Uitvaart

Richard helpt kinderen te ervaren dat dood onderdeel wordt van hun leven. Kan de uitvaart thuis plaatsvinden? Dan doet hij dat. Mag hij ergens niet komen met de uitvaartauto dan regelt hij een andere auto. Als je in het crematorium wilt zijn, ook ok. Maar ieder kind kiest dan wel zijn of haar uitvaart buddy met wie hij of zij even naar buiten kan.

Nazorg

"Vertel het eerlijke verhaal aan kinderen" benadrukt Richard. Papa of mama wordt niet door het toilet gespeld zoals de goudvis. Of worden ook geen sterretje. Je kunt wel een sterretje uitkiezen waarmee je aan hen denkt.

Dit soort verhalen moeten op tafel komen, kinderen mogen weten hoe het zit dus praat ik daar met hen over. Ik loop weer naar binnen op het moment dat de app groepen stilvallen, opa en oma er niet meer zijn. En maak bijvoorbeeld met de kinderen een altaartje in hun kamer, met een mini urntje dat ze zelf vullen. Of een schatkistje voor de laatste herinneringen met een fotootje, een schoenveter, maar ook een beetje as. We hebben het over de momenten die van wezenlijk belang zijn om bij stil te staan: de eerste verjaardag, vaderdag of vakantie. In het gezin breng ik iedereen samen en zie mijn vak als veel breder dan uitvaartverzorging. Ik ben er voor, tijdens en na het overlijden.

Wil je meer weten of lezen over BijdeHand? Vraag dan het magazine Handvat op of neem kijkje op www.uitvaartverzorgingbijdehand.nl

Bardo zorgt

Expertise uitgelicht

Hoe maken de palliatief verpleegkundigen Inge en Amy het verschil in Bardo?

Eind april startten zorgverleners en KWF een nascholing offensief palliatieve zorg voor zorgverleners bij ongeneeslijke kankerpatiënten. “Het herkennen van behoeften van patiënten die niet meer beter worden, vraagt om kennis en vaardigheden die nu onvoldoende terugkomen in de opleiding van zorgverleners”, aldus de toelichting in het persbericht van KWF. Reden om te investeren in het 3-jarig educatieprogramma ‘Landelijke basiscursus palliatieve zorg voor patiënten met kanker’ dat wordt uitgevoerd door Amsterdam UMC namens het landelijke platform O²PZ (Optimaliseren Onderwijs Palliatieve zorg) en in samenwerking met diverse partijen.

In Bardo werken alleen palliatief geschoolde verpleegkundigen. De redactie sprak met 2 van hen: Amy Stoop-Fania en Inge Frumau. Beiden volgden de cursus palliatieve zorg toen ze hier een paar maanden werkten online en ontdekten dat zij in Bardo al goed volgens de cursus werken. “Met oog voor de patiënten, oog voor de kwaliteit van leven en oog voor de hulpmiddelen die gebruikt worden. Ook het USD (Utrechts Symptoom Dagboek) is in Bardo een bekend instrument, een vragenlijst die wekelijks door patiënten wordt ingevuld zodat je een goed beeld krijgt waar zij last van hebben: van pijn tot slapen of diepere zaken”, vertelt Amy.

Leren in de praktijk

Maar het meeste leren zij in de dagelijkse praktijk. Inge kent de palliatieve zorg vanuit haar vorige baan als wijkverpleegkundige nadat zij jaren bij SEIN werkte. “Ik vond de wijkverpleging heel mooi om te doen. Je komt redelijk snel tot essentiële dingen in het contact met mensen. Zoals angst die speelt, wat het betekent voor partners. Het gaat dieper. Daarom stapte ik over naar Bardo; je ziet daar mensen langer door de dag heen dan in de thuiszorg. Je ziet de situatie van een patiënt per dag fluctueren en kunt daar dan makkelijker op inspelen.” Amy vult aan: “We maken het verschil, hier ben je er echt voor de mensen, daar maak je tijd voor. We werken vanuit alle dimensies in de zorg met aandacht voor de fysieke, sociale, spirituele en psychische vragen van onze patiënten. Het gaat heel erg om leven: wat kan ik nog wel, en wat kunnen wij daarin bieden.

Heeft u een mooie ervaring of bijzonder verhaal over de zorg of ondersteuning van Bardo en wilt u deze delen in de nieuwsbrief? Mail dan naar info@hospicebardo.nl.

Links: Amy Stoop - Fania, Rechts: Inge Frumau

Je wilt dat patiënten het gevoel hebben dat ze veilig zijn. De manier waarop iemand rustig kan vertrekken is belangrijk. Hoe anders was dat in het Spaarne Gasthuis, waar zij het een te harde, zakelijke wereld vond. “Hier kan ik alles doen waar mijn hart ligt: warmte en zorg geven.” In het team van Bardo ligt de nadruk op “Neem je tijd, rust om degene die je mag verzorgen echt te zien. Als je iets niet weet, wil iedereen je helpen. Het is hier een warm bad om je te kunnen ontwikkelen tot palliatief gespecialiseerd verpleegkundige. We mogen best uitspreken dat we heel trots zijn op elkaar en wat we doen.”

Mogelijkheden creëren

Zowel Inge als Amy geven aan dat het de patiënt is die bepaalt. Inge: “je probeert heel goed te luisteren, de tijd te nemen. Er is elke dag een arts of verpleegkundig specialist aanwezig om te overleggen. Je neemt de mensen mee in wat er komen gaat en probeert hen daarop voor te bereiden.” Inge wil ook graag aan de slag met complementaire zorg, zoals de aromatherapie of koude wassingen. “Je merkt dat veel mensen daarmee bezig zijn. Je bent voortdurend op zoek naar nieuwe mogelijkheden.” Beide dames vinden dat palliatieve zorg standaard in de opleiding van verpleegkundigen en verzorgenden hoort. Waarbij de kernvraag is: wat heeft iemand nu nodig? Zij zien dat er verschil is in behoeftes van mensen en daar mag meer aandacht voor zijn in de cursus. Palliatieve zorg is van alle leeftijden, en betreft zeker niet alleen ouderen. Er is een wereld van verschil tussen 40-ers en 80-90-ers, elk met hun eigen vraag. Dat doet ook wat met jezelf als verpleegkundige. Elke patiënt is anders, dat maakt dat we met z'n allen zo breed inzetbaar zijn, zodat we elke keer weer nieuwe dingen leren door de mensen die bij ons komen. Amy besluit treffend: “Ik denk dat dat de enige manier is om compleet te worden als verpleegkundige in de palliatieve zorg.”

Bardo zorgt

Bardo, daar zit muziek in!

Wie op maandagmorgen hospice Bardo binnenloopt wordt verwarmd door de klanken die je uit 't Trefpunt tegemoetkomen. Corrie Schuld en Tineke Anker starten elke nieuwe week door met patiënten van 10.00 - 12.00 uur te luisteren naar de muziek van hun voorkeur. Corrie en Tineke kijken in overleg met de verpleegkundigen wie er willen komen. Als mensen niet naar 't Trefpunt kunnen komen, worden zij bezocht in hun kamer. Zij kunnen ter plekke hun verzoeken indienen. Opvallend is dat patiënten door de muziek onderling contact maken: het samen luisteren maakt verhalen van vroeger los, schept saamhorigheid, verbindt en ontspant. Dat gebeurt ook op de eerste maandagmiddag van de maand als Rob van Dijk in de huiskamer achter de piano plaatsneemt. Hij neemt de aanwezige luisteraars mee naar de Amsterdamse Grachten of in het rijtuigje van Leen Jongewaard en Wim Sonneveld.

De koren van Bardo

Naast deze muzikale ontmoetingen gebeurt er nog veel meer. Vrijwilligers zetten zich onvermoeid in om op professionele wijze muziek tot een vast onderdeel te maken van de aanvullende zorg die Bardo biedt. Er zijn twee koren in Bardo. Het Bardo koor, begeleid door Appelona Klarenbeek en de Bardo Bedside Singers onder de bezielende leiding van Emile Vriens. Al deze vrijwilligers zijn muzikaal geschoold en weten waar ze het over hebben.

Het Bardo koor telt zo'n 15 leden en die zijn ook echt nodig om het koor de klankkleur te geven die nodig is. Appelona vertelt: "We zingen vooral romantische pop ballads bijvoorbeeld van Abba of The Rose en Hallelujah. Ook zingen we 'gouwe ouwe' liedjes zoals Mallemoen of Het Dorp. We richten ons op wat mensen kennen van vroeger of wat ze mooi vinden. Een keer in de 14 dagen repeteert het koor en zingt regelmatig aansluitend 's avonds in de huiskamer van Bardo voor patiënten." Appelona verzorgt de achtergrondmuziek. "Oefenen is belangrijk om met elkaar de balans te vinden; we zingen 1 of 2-stemmig vooral vrolijke muziek. Het koor zingt ook tijdens de Kerst en Cirkel van Licht. Samen zingen lucht je bijna op, maar is ook gezellig."

De Bardo Bedside Singers zijn wat ingetogener dan het Bardo Koor. Zij zingen met 4 mensen aan het bed van de patiënt soms in het bijzijn van naasten. Een bas, een tenor, een sopraan en een alt brengen liederen ten gehore. Emile is de zangleider en komt met alle koorleden elke vrijdag bij elkaar om te oefenen. "Muziek spreekt een andere taal, het doet geen beroep op de rede. Je komt op een ander manier bij mensen binnen dat geeft rust, sereniteit." Emile: "tijdens de repetities beginnen we met

Van links naar rechts: Appelona Klarenbeek, Emile Vriens en Tineke Anker

bewegings- en ademhalingsoefeningen om goed te kunnen aarden. Daarna doen we stemoefeningen en nemen we ons repertoire door. We zingen met elkaar om één mooie klank te vormen voor degenen voor wie je zingt. Je moet zelfstandig je eigen partij kunnen zingen om samen de liederen 4-stemmig te zingen. Aan het bed vragen we ons af: wat zou hier passen, maar dringen geen liederen op. We zijn er niet om tranen te trekken, maar wel om er te zijn zodat mensen verbinding met zichzelf kunnen maken. Bijvoorbeeld met het lied An Irish Blessing, de Taizé liederen of slaapliedjes. Daarna is er altijd nazorg. Een groepslid die niet meezingt, vraagt na afloop aan de patiënt hoe hij of zij het heeft beleefd. De Bedside Singers zingen niet alleen in het hospice aan het bed; zij gaan met liefde ook naar patiënten thuis in overleg met de casemanagers en de zorgvrijwilligers. En zij zingen tijdens de herdenkingsbijeenkomsten in hospice Bardo.

Luisteren met je ogen dicht

Over de vraag wat muziek kan doen hoeven Tineke, Appelona en Emile niet lang na te denken. Zij zien dat het mensen raakt, kan opvrolijken of ontroeren, maar vooral dat het hen de gelegenheid geeft om contact te maken met datgene dat hen het meeste bezighoudt. Mensen luisteren soms met hun ogen dicht. Het roept emotie op maar is ook genieten. Met vreugdevolle momenten én met een traan. Het helpt mensen om even aan de alledaagse werkelijkheid te ontsnappen en met een helikopterview naar de wereld en zichzelf te kijken.

Publieke optredens

Buiten de optredens in Bardo of bij de patiënt thuis, zingen de koren ook tijdens publieke evenementen. Zoals het optreden bij het MH17 monument waar zij als één groot koor samen zongen tijdens de herdenking. Dat is ook mogelijk tijdens andere bijeenkomsten, zoals bijvoorbeeld tijdens kerkdiensten.

Wilt u dat één van onze koren bijdraagt aan uw dienst of evenement? Neem dan contact op met de contactpersoon van de Bedside Singers Corrie Schuld cmschuld@gmail.com of neem een kijkje op de website: <https://bedsidesingers.nl/hoofddorp/>. Voor vragen over het Bardo koor kunt u terecht bij: coördinatievrijwilligers@hospicebardo.nl

De stilte doorbroken

Educatie staat hoog op de agenda in Bardo. In het Leerhuis deelt Bardo kennis van professionals in de palliatieve zorg. Dat vond plaats met de scholing 'De stilte doorbroken'. Palliatieve zorg is een ambacht dat in teamverband geboden wordt. Tegelijkertijd speelt iedere zorgverlener een belangrijke rol.

Het leggen van contact met patiënten en diens naasten in deze intensieve fase confronteert zorgverleners met de eigen sterfelijkheid. De manier waarop we omgaan met onze eigen sterfelijkheid bepaalt de invulling van zorg in de praktijk van alledag. Deze scholing nodigt uit om vanuit verschillende disciplines de persoonlijke opvattingen over kwetsbaarheid en hoe

dat de zorg beïnvloedt te onderzoeken. Eigen verpleegkundigen en externe zorgprofessionals namen deel aan twee sessies, geleid door Christiaan Rhodius (*arts in Bardo*) Jan Berkvens (*geestelijk verzorger in Bardo*) en Bert Buizert (*directeur van Stichting Stem*). De scholing zal de komende maanden herhaald worden. Geïnteresseerd? Mail naar: leerhuis@hospicebardo.nl

'*Woorden van Bardo*' is het blog dat Christiaan Rhodius bijhoudt. Veel blogs gaan over gesprekken met patiënten. Elk gesprek is in zichzelf weer uniek. Het is niet zozeer een uitwisseling van gedachten als wel een ontmoeting van personen. Het is een voorrecht te merken hoe een goed gesprek onderlinge verbondenheid geeft. Zo illustreren mijn eerdere blogs het belang van het open gesprek over de dood tussen arts en patiënt. U kunt de blogs lezen op <https://www.hospicebardo.nl/woorden-van-bardo/>

Emmertje

'Dat emmertje heeft het nodige te verduren gehad de afgelopen twee jaar,' zegt Wil.

'Dat kun je wel stellen,' zegt Alexandra met een twinkeling in haar ogen. Haar weelderige grijze haardos zou ik niet zo snel koppelen aan haar leeftijd, net voorbij de 50.

De net omgespoelde turquoise emmer zet hij naast haar bed en ploft neer in de stoel. De lentezon schijnt door de terrasdeuren naar binnen. Zo luchtig als zijn trainingsbroek en t-shirt, zo zwaar zijn gemoed. 'Ben alweer 30 keer in huilen uitgebarsten. Niet bepaald sfeerverhogend, maar...'. Sprakeloos slikt hij weer tranen weg.

Een paar minuten eerder pakte Alexandra temidden van onze kennismaking de emmer. 'Het komt weer op.' Wil pakt de emmer van naast haar bed en zet 'm voor haar. Ze buigt zich voorover, armen aan weerszijden van de emmer. Ik zit erbij en zie haar lichaam samentrekken. Ze spuugt meerdere keren in de emmer. Wil reikt een aantal tissues aan. Ze zijn na twee jaar ziekte op elkaar ingespeeld. En nu ligt haar maag definitief dwars. Geen hevel heeft soelaas geboden. En sinds een paar dagen is ze in Bardo. 'De rust hier is een weldaad.' Maar ook hier is ze bij vlagen misselijk. Ze veegt haar mond en zakt achterover in de kussens 'Hè hè, dat lucht op.' Wil pakt de emmer van het bed en loopt weg om die te legen.

Op de zijkant van de emmer zie ik vervaagde letters staan.

'Staat er nou BFF op de emmer?' vraag ik vertwijfeld.

'De emmer is mijn BFF.' Ze lacht als klein meisje dat net kattenkwaad heeft uitgehaald. 'Mijn Best Friend Forever.' Even ligt ze weer achterover met haar ogen dicht en pakt dan het gesprek weer op. 'Ben moe en dommel veel. Vind het overigens niet zo erg meer hoor.'

Haar lach gaat hand in hand met de tranen van Wil.

'Tranen mogen en moeten er zijn hoor, maar het moet niet alleen maar moeizaam zijn.'

Wil knikt instemmend. 'Naast tranen moet er ook luchtigheid zijn. Maar zeker niet altijd makkelijk.'

We praten over de situatie en hoe het voor hen beiden is. Verbondenheid is voelbaar. Het fotoalbum met twee sprankelende tieners staat aan de andere kant van haar bed. En ook bezoek wordt uitgenodigd het leven te vieren.

'Gisteren kwamen vriendinnen langs,' zegt Alexandra. 'Ook toen waren er tranen, maar niet de hele tijd. Ze hadden prosecco bij zich. Ik kan het natuurlijk niet drinken, maar wel mee spoelen. Gewoon voor de smaak. En daarna spuugde ik het weer uit. In mijn emmer.' Ze lacht. 'Je bent een BFF of je bent het niet.'

Christiaan Rhodius, maart 2022

Bardo leest

Op dinsdag 7 juni 2022 ontmoetten zo'n 25 leesgenoten van Bardo Leest én de Boekenclub van Boekhandel Stevens elkaar. Zij gingen in gesprek met de auteurs Geerteke van Lierop en Christiaan Rhodius van respectievelijk 'Een zee van glas' en 'Omdat we leven. Met zicht op het einde.' Tijdens de avond ontspon zich een geanimeerd gesprek rond de thema's leven en dood.

Enkele reacties van de deelnemers:

'Niet veel woorden voor nodig: een fijne avond waarin iedereen oprecht geïnteresseerd was.'

'Een super avond, voor herhaling vatbaar.'

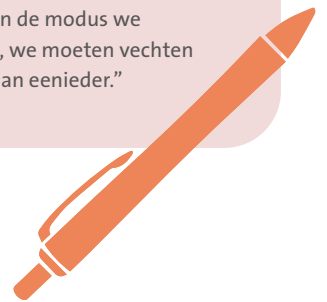
Op 14 september leest de leesgroep van Bardo: Charlie en ik van Mark Lowery. Iedereen is van harte welkom in het Leerhuis van hospice Bardo om gratis deel te nemen.

Bardo schrijft

Bardo zoekt actief de buitenwereld op. Om ontmoetingen te delen, maar ook om haar visie over 't voetlicht te brengen. Dat pakt de schrijvende pers op. In de regionale Hoofddorpse Courant, het HC kregen de lezers een inkijkje in het hospice tijdens het bezoek van de commissaris van de Koning van Noord-Holland.

In 'Persoonlijk', het magazine van het Financieele Dagblad van 18 juni breekt Christiaan Rhodius een lans voor de palliatieve zorg. "We staan heel erg in de modus we moeten vechten tegen de dood. Nee, we moeten vechten voor een goede dood. Wat dat is, is aan eenieder."

Nieuws uit de vrijwilligersraad

Binnen Bardo wordt er hard gewerkt aan het maken van een nieuwe website. Er wordt óók door vrijwilligers meegedacht over de vormgeving en goed gekeken waar de behoefte ligt. Verder zullen de afgegeven signalen uit het veld en wensen, voor zover mogelijk, verwerkt worden en zal er, in het bijzonder, gekeken worden naar de toegankelijkheid voor eenieder. Deze nieuwe website zal overzichtelijker worden.

Voor de vrijwilligers wordt tegelijkertijd een al bestaande digitale omgeving verder uitgebreid waarmee het gemakkelijker zal zijn documenten, verslagen van overleggen in te zien, evenals de (jaar) agenda met daarin geplande bijeenkomsten, activiteiten, scholingen en trainingen zodat eenieder ruimschoots van tevoren op de hoogte is.

Het zal nog even duren, maar wij kijken er in ieder geval naar uit!

Ingeborg Romijn, voorzitter vrijwilligersraad

Bardo in cijfers

Van januari t/m maart 2022

Opnames hospice	30
Komend van thuis	9
Komend van Spaarne Gasthuis	7
Komend van andere ziekenhuizen/verpleeghuis	9
Komend via casemanagers ondersteuning thuis	4
Komend van elders	1
Overleden in hospice	26
Ontslagen uit hospice	2
Gemiddelde verblijfsduur hospice (dagen)	19
Kortste verblijfsduur hospice (dagen)	2
Langste verblijfsduur hospice (dagen)	106
Gemiddelde leeftijd bij opname (jaar)	76
Jongste patiënt hospice	48
Oudste patiënt hospice	97
Nieuw in zorg via casemanagers ondersteuning thuis	11
Aanvragen inzet van vrijwilligers in thuissituatie	10

Giften

Wat fijn dat we van zoveel mensen en ondernemers een gift voor Bardo hebben ontvangen. Mede dankzij deze giften kan het werk van Bardo worden voortgezet en uitgebreid. Anonieme gevers willen we op deze plek ook hartelijk danken voor hun mooie gebaar!

Zo ontvingen we een geweldig bedrag van de heer Markerink. In verband met zijn pensionering als algemeen directeur van de Johan Cruijff Arena vroeg hij genodigden geen cadeaus te geven maar te doneren aan Bardo.

NAAM	GIFT
Mevrouw M. Trouwen en familie, <i>als dank voor de goede zorg van mw. J.H.M. Trouwen</i>	100,-
Mevrouw A. Seur-Heenman, <i>herdenking mw. H. van Vegten, in plaats van bloemen</i>	25,-
Anoniem	15,-
Anoniem	20,-
De heer D. Jungen, <i>namens moeder mw. H.C.P. de Witte voor de mooie tijd samen</i>	500,-
Exelix, Mevrouw L.J.M. van Hees, <i>donatie cursisten PDS</i>	250,-
De heer M. Straathof, <i>opnieuw als dank voor goede zorg mw. M.E. Straathof-Menken</i>	3.000,-
Anoniem	50,-
Anoniem	500,-
Mevrouw R. Ruardy, <i>ter nagedachtenis aan mw. H. van Vegten mw. M.E. Straathof-Menken</i>	71,-
Diaconie Protestantse Gemeente Rijsenhout, <i>collectopbrengst</i>	500,-
Mevrouw C. Binnekade, <i>voor de personeelspot</i>	100,-
Anoniem	25.000,-
Anoniem	285,-
De heer H. Markerink, <i>giften n.a.v. pensionering (storting bank + gift Ajax)</i>	8.027,-
Anoniem L	1.000,-

Wil je ook een gift overmaken of Vriend worden? Dat kan via rekeningnummer NL89 RABO 0324 5720 93 ten name van Stichting Vrienden van Hospice Bardo. U vindt alle informatie op onze website onder de button doneren. <https://www.hospicebardo.nl/steun-bardo/>

Colofon: Bardo ondersteunt en zorgt voor mensen die niet meer te genezen zijn. In het hospice en thuis. Daarnaast ontwikkelt en deelt Bardo actief haar kennis en kunde over palliatieve zorg. Deze nieuwsbrief van Stichting Bardo en Stichting Vrienden van Hospice Bardo geeft donateurs en belangstellenden recente informatie over ontwikkelingen bij Bardo. Wil je je uitschrijven, je gegevens laten wijzigen of de nieuwsbrief voortaan digitaal ontvangen? Laat het ons weten via info@hospicebardo.nl of tel. 020 - 333 4700.

Aan deze nieuwsbrief werkten mee: opmaak Buro IK drukwerk Drukkerij Groen verspreiding Intermail fotografie Archief Bardo, Ineke Zeeman bijdragen Richard Hattink, Ingeborg Romijn, Amy Stoop-Fania, Inge Frumeau, Emile Vriens, Tineke Anker, Appelona Klarenbeek, Christiaan Rhodius, en Simone Koops-Ouwerkerk redactie Christiaan Rhodius, Simone Koops-Ouwerkerk en Majo van der Meijden.

Adres Bardo: Burgemeester Jansoniushof 11 • 2131 BM • Hoofddorp • Tel. 020 - 333 47 00 • www.hospicebardo.nl

Volg ons op:

- HospiceBardo
- HospiceBardo
- @HospiceBardo

Nieuwsbrief Zomer 2022
Bladzijde 6 / 6